

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att utlänningslagen ändras så att beslutanderätten i ärenden som gäller resedokument överförs till lokalplanen. Det föreslås att stadgandena om visum och uppehållstillstånd preciseras. Enligt förslaget skall statsrådet ha rätt att besluta hur och på vilka grunder det skall vara möjligt att flytta till Finland. Asylförfarandet ändras så, att en ansökan av en utlänning som kommer från ett annat nordiskt land eller från något annat tryggt land skall kunna avslås genast, om det inte finns grunder för att bevilja honom uppehållstillstånd i Finland. Det föreslås också att remissförfarandet i asylärenden skall bli klara-

re. Avvisningsförfarandet föreslås bli ändrat så att avvisning kan tillgripas som förfarande för avlägsnande av utlännningar från landet utan någon tidsgräns i de fall då en utlänning inte haft uppehållstillstånd vid inresan till Finland och inte heller här beviljats sådant. Enligt förslaget rättas stadgandet om det lägsta straff som förutsätts för utvisning på grund av brott. Propositionen innehåller också ett förslag till helt nya stadganden om upptagande av signalment och om brott mot inresestadgandena.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

En ny utlänningslag (378/91) trädde i kraft den 1 mars 1991. Under den tid då regeringens proposition med förslag till utlänningslag (RP 47/1990 rd) var i riksdagen för behandling, ökade antalet asylsökande som kom till Finland avsevärt. Före år 1990 hade inget större antal asylsökande kommit till Finland. År 1989 anlände bara 179 personer som ansökte om asyl. År 1990 steg antalet redan till 2 747. År 1991 lämnades 2 137 asylansökningar, och år 1992 hade före den 15 oktober 3 169 utlännningar ansökt om asyl i Finland. Bl.a. på grund av den kraftiga ökningen av antalet asylsökande företog riksdagen ändringar i den föreslagna utlänningslagen i fråga om stadgandena om beviljande av asyl och om överklagande av asylbeslut. Under riksdagsbehandlingen fogades till lagen stadganden om behandling av

uppenbart ogrundade asylansökningar i för-
snabbat förfarande.

Målet har varit att asylansökningar skall bli behandlade inom sex månader. Detta mål har inte nåtts, ty behandlingen av ansökningarna dröjer alltfjämt från sex månader till ungefär ett år. Likväl borde det i de fall då asylansökan är uppenbart ogrundad och asylsökanden kommer från ett tryggt land vara möjligt att behandla ansökan så snabbt som möjligt, för att dylika sökande snabbt skall kunna sändas tillbaka till det land de kom ifrån. På detta sätt kan man visa att det inte lönar sig att försöka kringgå inresestadgandena med hjälp av asylstadgandena. Detta skulle även medföra en betydande kostnadsbesparing för staten.

Genom den nya utlänningslagen överfördes beslutanderätten i tillståndsärenden från inrikesministeriet till den lokala polisen. Ett av syftena med reformen var att avveckla anhop-

ningen av tillståndsärenden som väntar på behandling, och detta har man lyckats med. Behandlingstiden för ansökningar om tillstånd var innan den nya utlänningslagen hade trätt i kraft nästan fyra månader, medan behandlingstiden nu har minskat till tre — fyra veckor. Behandlingstiden motsvarar i fråga om tillståndsärenden de tider som förutsattes i slutdokumentet från Europeiska säkerhets- och samarbetskonferens (KSSE) uppföljningsmöte i Wien. Vissa ärenden, närmast sådana som gäller resedokument, lämnades vid reformen av utlänningslagen dock att alltjämt avgöras på ministerienivå.

Den tidigare lagens stadganden om avvísning och utvisning togs nästan som sådana in i den nya utlänningslagen. I synnerhet utvisningsstadgandena har visat sig innebära en alltför komplicerad och dyr metod för staten att avlägsna en utlänning från landet när dennes förutsättningar att vistas i landet första gången prövas och visar sig vara bristfälliga.

2. De föreslagna ändringarna

Överförandet av beslutanderätt till lokal nivå fortsätts i enlighet med principerna för utvecklande av förvaltningen. Beslut om förlängning av giltighetstiden för främlingspass och resedokument för flykting skall enligt förslaget fattas av den lokala polisen, som redan har befogenhet att förlänga uppehållstillstånd.

Stadgandena om visum preciseras. Enligt gällande lag kan giltighetstiden för visum inte förlängas. Detta har varit till besvär för turister som har önskat vistas i landet en längre tid än vad de planerat på förhand. Det föreslås att det skall vara möjligt att förlänga giltighetstiden för visum. Enligt förslaget skall passkontrollmyndigheten ha befogenhet att återkalla visum i samband med beslut om avvísning.

Det föreslås att sättet för beräkning av den tid som berättigar till permanent uppehållstillstånd preciseras. Enligt förslaget har statsrådet befogenhet att definiera på vilka grunder det skall vara möjligt att flytta till Finland.

En asylansökan av en utlänning som kommer från ett nordiskt land eller från något annat tryggt land skall kunna avslås genast, om inte heller sådana grunder som anges i 20 § föreligger för att bevilja sökanden uppehållstillstånd i Finland. Beslutet skall inte kunna

överklagas, vilket gör omedelbar avvísning möjlig. Ett avvísningsbeslut kan verkställas, även om det överklagats.

Genom att det blir möjligt att snabbare sända tillbaka utlänningar inbesparas kostnader och det blir möjligt att sända tillbaka en utlänning inom den tid som bestäms i artikel 10 i överenskommelsen mellan Finland, Danmark, Norge och Sverige om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna (FördrS 10/58). Överenskommelsen gäller fr.o.m. år 1966 även Island. Den snabba behandlingen möjliggör avvísning och tillbakasändning också till något annat tryggt land.

I förslaget preciseras närmare vilka personer som i syfte av återförening av familjen skall erhålla flyktings status.

Det föreslås att tremånadersgränsen för att fatta avvísningsbeslut slopas. Detta är av betydelse särskilt i fråga om sådana asylsökande vilkas ansökan saknar grund. Sedan asylärendet jämte besvär har slutbehandlats behöver man då inte inleda ett utvisningsförfarande jämte eventuella besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Rättsskyddet säkerställs genom rätten att anföra besvär hos asylnämnden eller, i fråga om uppenbart ogrundade ansökningar, genom utlåtande av asylnämndens ordförande. Rätten att söka ändring i avvísningsärenden bibehålls som sådan. Att ändring söks i ett avvísningsärende betyder dock inte att verkställigheten uppskjuts. Utvisningsförfarandet skall alltjämt användas t.ex. i sådana fall då en utlänning har vistats i landet med stöd av uppehållstillstånd och har begått ett brott som utgör grund för utvisning.

Genom att ta signalement skall man försöka hindra att ansökan om asyl görs flera gånger, vilket sker allt oftare. Avsikten med de föreslagna stadgandena om brott mot inresestadgandena är att hindra insmuggling av människor, utnyttjande av nödställda utlänningar och införsel av personer som saknar behövliga resedokument.

3. Ärendets beredning

Propositionen har beretts vid inrikesministeriet som tjänsteuppdrag.

Utlåtanden om propositionen har begärts av utrikesministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, undervisningsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbetsministeriet, högsta

förvaltningsdomstolen, asylnämnden, utlänningsombudsmannen, delegationen för flyktings- och migrationsärenden, Finlands Röda Kors, Pakolaisneuvonta r.y. samt inrikesministeriets polisavdelning och staben för gränsbevakningsväsendet.

4. Propositionens verkningar

Propositionen har inga organisatoriska verkningar. Den föreslagna delegeringen av beslutanderätten till den lokala polisen i ärenden som gäller främlingspass och resedokument för flyktning medför ingen betydande ökning av den lokala polisens uppgifter och förutsätter därför inga personal- eller andra förstärkningar inom den lokala polisen. Behandlingen av ärenden och beslutsfattandet flyttas närmare klienten. Detta är ägnat att göra förfarandet enklare och snabbare.

Propositionens ekonomiska verkningar kommer främst till synes i form av kostnadsbesparingar. De märkbaraste verkningarna i detta avseende följer av ändringarna i stadgandena om asyl och avvissning.

Kalkyler som gjorts inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde utvisar att statens kostnader för varje asylsökande

uppgår till i genomsnitt 6 500 mk i månaden. Om man utgår från att ungefär 5 000 asylsökande anländer under ett år och ungefär hälften av dem får ett negativt beslut, innebär det då behandlingen av ansökningarna blir en månad snabbare att 16 milj. mk sparas in.

Kostnaderna för upptagande och kontroll av signalement är som lägst en engångskostnad om ca 1,1 milj. mk och årliga kostnader om ca 600 000 mk. Ett mera funktionellt system kan åstadkommas med en engångskostnad om ca 2,2 milj. mk och årliga driftskostnader om ca 800 000 mk.

5. Avhängigheten av övriga propositioner

Vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, som slöts mellan Europeiska frihandelsförbundet och medlemsstaterna i Europeiska gemenskaperna, och som undertecknades i Portugal den 2 maj 1992, medför ändringar i utlänningslagen. Regeringen kommer att avlåta en särskild proposition om ändringarna till riksdagen. Enligt propositionen blir 16 § 4 mom., som i denna proposition föreslås bli ändrad, 5 mom. i samma paragraf.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

5 §. *Främlingspass*. Genom utlänningslagen överfördes beslutsfattandet från ministerienivå till lokal nivå i enlighet med principerna för utvecklande av förvaltningen. Beslutanderätten i fråga om beviljande av främlingspass och förlängning av dess giltighetstid bibehölls hos inrikesministeriet.

Enligt utlänningslagen beviljas en utlänning som vistas i landet nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd och permanent uppehållstillstånd av den lokala polisen. Om ärendet innefattar ansökan om främlingspass eller om förlängning av giltighetstiden för främlingspass, sänder den

lokala polisen handlingarna till inrikesministeriet (utlänningscentralen) för behandling av främlingspassärendet.

I fråga om beviljande av det första främlingspasset är det motiverat att inrikesministeriet har denna befogenhet. En innehavare av ett främlingspass som beviljats av ett nordiskt land behöver inte visum för att resa till ett annat nordiskt land. För Finlands del stadgas om detta i 9 § utlänningsförordningen (449/91). För beviljande av främlingspass fordras en utredning om att utlänningen inte kan få pass av någon myndighet i sitt hemland eller att det annars finns särskilda skäl att bevilja främlingspass. Främlingspass beviljas sålunda inte alla

sökande, utan beviljandet bygger på prövning som företas på basis av de utredningar som sökanden lämnat.

Däremot är förlängning av giltighetstiden för ett främlingspass en åtgärd som motsvarar beviljande av ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd. Eftersom frågan om rätten för en utlänning som lovligt vistas i Finland att fortsätta sin vistelse i landet i praktiken avgörs i samband med beviljande av ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd eller ett permanent uppehållstillstånd och eftersom bara en sådan utlänning som vistas i landet kan beviljas främlingspass (och således passets giltighetstid också kan förlängas, 5 §), är det ändamålsenligt att den lokala polisen ges befogenhet att också sköta ärenden som gäller förlängning av giltighetstiden för främlingspass. Delegeringen av beslutanderätten till lokal nivå nära klienten sker i enlighet med principerna för utvecklande av förvaltningen.

6 §. *Resedokument för flykting.* Enligt artikel 28 i konventionen angående flyktingars rättsliga ställning (FördrS 77/68) skall en fördragslutande stat för flyktingar som lovligt vistas inom dess territorium utfärda resedokument för resor utanför dess territorium. Förnyande eller förlängning av dokumentets giltighet tillkommer enligt 6 § i bilagan till överenskommelsen den myndighet som har utfärdat dokumentet, så länge som innehavaren inte lovligt bosatt sig på främmande territorium och så länge han lovligt uppehåller sig inom sagda myndighets område. Även utfärdandet av ett nytt dokument ankommer på den myndighet som utfärdat det föregående dokumentet.

I fråga om överföringen till lokal nivå av befogenheten att förlänga resedokument för flykting hänvisas till vad som ovan anförts i fråga om förlängning av giltighetstiden för främlingspass (5 § ovan).

7 §. *Indragning av främlingspass och resedokument för flykting.* Enligt gällande utlänningslag skall främlingspass och resedokument för flykting i vissa fall som nämns i lagen återlämnas till inrikesministeriet. I 14 § passlagen (642/86) anges förutsättningarna för indragning av pass som beviljats finska medborgare. Eftersom målet är detsamma i vardera fallet, föreslås ett stadgande med stöd av vilket främlingspass och resedokument för flykting kan indras. Det föreslås att utlänningslagen ändras så att den stämmer överens med motsvarande stadganden i passlagen.

I 1 mom. uppräknas de fall i vilka främlingspass och resedokument för flykting indras. Stadgandet motsvarar vad som stadgas i gällande utlänningslag.

Som paragrafens 2 mom. föreslås ett stadgande som motsvarar 14 § 2 mom. passlagen. Indragning bygger på att dokumentet blivit oanvändbart eller på att innehavaren ursprungligen inte borde ha blivit beviljad dokumentet. Även ett dokument som är i fel persons besittning kan enligt stadgandet indras.

I paragrafens sista moment föreslås ett stadgande om den indragande myndigheten. Dokumentet indras av inrikesministeriet, som även har befogenhet att bevilja det första främlingspasset och resedokumentet för flykting.

7 a §. *Förutsättningar för omhändertagande av främlingspass och resedokument för flykting.* I paragrafen stadgas om när ett dokument kan omhändertas. För omhändertagande fordras ett beslut om indragning, men beslutet behöver inte ha vunnit laga kraft.

Ett dokument skall kunna omhändertas tillfälligt i de fall som nämns i 7 § 2 mom. 1 och 4 punkten, eftersom det i dessa fall är viktigt att myndigheten genast kommer i besittning av dokumentet, fastän något beslut om indragning inte ännu skulle ha fattats.

7 b §. *Omhändertagande av främlingspass och resedokument för flykting.* I allmänhet är det inte möjligt för inrikesministeriet att ta i besittning ett indraget dokument, utan ministeriet är tvunget att anlita en polis eller passkontrollant för att komma i besittning av dokumentet. Om innehavaren av ett främlingspass eller ett resedokument vistas utomlands, har den finska beskickningen befogenhet att ta det indragna dokumentet i besittning. Tillfälligt kan även en anhållningsberättigad myndighet ta dokumentet i besittning. Kroppsvsitation får utföras för att dokumentet skall hittas. Stadgandet motsvarar vad som i passlagen stadgas om saken.

11 §. *Visum.* Det föreslås att definitionen av begreppet visum förtydligas. Visum innefattar utöver inresetillstånd även rätt att vistas i Finland den tid som anges i visumet. Enbart visum är ingen garanti för att få resa in i landet, om inte de övriga förutsättningarna för inresa föreligger (särskilt 37 §).

Enligt förslaget förtydligas också begreppet återkomstvisum. Återkomstvisum berättigar till en ny inresa under giltighetstiden för engångs-

visumet. Engångsvisum berättigar till bara en inresa från ett land utanför området för den nordiska passfriheten.

12 §. *Olika slags visum.* Flergångsvisum kan beviljas för ett bestämt antal resor. Eftersom man inte alltid känner till det högsta antalet inresor till landet, föreslås att flergångsvisum skall kunna beviljas också så att det gäller för flera resor.

13 §. *Visering.* Enligt utlänningslagen är det inte möjligt att förlänga giltighetstiden för visum. Om en utlänning som med stöd av visum vistas i landet önskar fortsätta sin vistelse sedan visumets giltighetstid löpt ut, skall han ansöka om uppehållstillstånd. Förutsättningarna för beviljande av uppehållstillstånd i Finland anges i 20 § utlänningslagen. En utlänning som vistas i landet och önskar fortsätta sin vistelse som turist, kan inte med stöd av detta stadgande erhålla uppehållstillstånd i Finland, om det inte finns särskilda skäl till att bevilja uppehållstillstånd eller om det vore uppenbart oskäligt att förvägra honom uppehållstillstånd (20 § 1 mom. 3 och 4 punkten). I praktiken har man därför tillåtit att visum av grundad anledning överskrids med två veckor. Denna överskridning förutsätter ett besök hos den lokala polisen, som gör anteckning om saken på det s.k. kontrollkortet. Det faktum att tillstånd att överskrida visumets giltighetstid beviljas har i praktiken lett till att det blivit allt vanligare att giltighetstiden överskrids även utan särskild begäran om tillstånd. Av denna orsak bör det vara möjligt att förlänga giltighetstiden för visum.

Enligt förslaget förlängs giltighetstiden av den lokala polisen, som även beviljar nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd (19 §). En förlängning av vistelsetiden för en utlänning som anlant med stöd av visum (förlängning av giltighetstiden för visum) förutsätter inte lika grundlig prövning som beviljandet av uppehållstillstånd åt en utlänning som kommit till landet utan att på förhand skaffa tillstånd. Giltighetstiden för ett visum skall dock inte kunna förlängas så att den överstiger den längsta giltighetstid för visum som anges i lagen. Ett visum som beviljats för tre månader skall sålunda inte kunna förlängas, utan utlänningen måste i detta fall ansöka om uppehållstillstånd, om han ytterligare önskar förlänga sin vistelse i Finland. Då prövas saken av inrikesministeriet enligt 19 §. Maximitiden om tre månader motsvarar den visumfria tid som

allmänt tillämpas och som även ingår i de överenskommelser om visumfrihet som de nordiska länderna träffat samt den tid som anges i artikel 5 i överenskommelsen mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna.

14 §. *När visum får återkallas och upphör att gälla.* En utlänning som avvisats enligt 37 § 1 mom. i gällande lag och som beviljats visum för flera resor (flergångsvisum), kan trots avvisningen med detta visum på nytt komma till landet oberoende av avvisningsgrunden. Under dessa omständigheter kan det hända att syftet med avvisningsbeslutet delvis inte uppnås. Av denna orsak föreslås i 39 § ett stadgande med stöd av vilket den som fattat ett beslut om avvisning kan återkalla ett beviljat visum.

16 §. *Olika slags uppehållstillstånd.* I gällande lag anges inte från vilken tidpunkt den två års vistelse utan avbrott skall räknas som berättigar till permanent uppehållstillstånd. Detta har medfört en oenhetlig praxis och svårigheter vid tillämpningen av lagen. Därför föreslås att vistelsetiden skall räknas från den dag då uppehållstillståndet börjar gälla. Sålunda inräknas bara lovlig vistelse i de två år som föregår beviljandet av permanent uppehållstillstånd. Det är också lätt att konstatera och exakt ange när uppehållstillståndet börjat gälla. I fråga om flyktingar skall den lovliga vistelsen räknas från inresedatum. I fråga om dem som beviljats uppehållstillstånd på grund av behov av skydd eller av humanitära skäl skall tiden räknas på vanligt sätt från den dag då uppehållstillståndet börjar gälla.

18 §. *Förutsättningarna för att bevilja uppehållstillstånd utomlands.* Det föreslås att i 1 mom. 1 punkten tas in finsk härkomst som grund för att tidsbegränsat uppehållstillstånd skall kunna beviljas utomlands. En förutsättning för beviljande av uppehållstillstånd i Finland är enligt 20 § 1 mom. 1 punkten att utlänningen själv eller åtminstone en av hans föräldrar är eller har varit finsk medborgare. I praktiken har finsk härkomst varit en tillräcklig grund för beviljande av uppehållstillstånd utomlands. Ett dylikt beslut har motiverats med att särskilda skäl talar för att tillstånd bör beviljas. Dessa fall har likväl ökat i sådan grad, särskilt på grund av inflyttningen till Finland av ingermanländare, att det är motiverat att ändra stadgandet på det sätt som nu föreslås.

I stadgandet bemyndigas dessutom statsrådet att besluta i vilka andra fall uppehållstillstånd kan beviljas utomlands.

19 §. *Beviljande av uppehållstillstånd i Finland.* Ett ärende som gäller återförening av flyktingfamiljer kan anhängiggöras även så att en i Finland bosatt flykting som avses i 35 § 1 mom. 1 eller 2 punkten anhåller om inresetillstånd för en anhörig som är bosatt utomlands. Den som erhållit uppehållstillstånd på grund av behov av skydd eller av humanitära skäl kan förfara på samma sätt. Beslutet fattas i dessa fall i praktiken av inrikesministeriet genom att ministeriet avger utlåtande i ärendet till beskickningen, fastän det är den finska beskickningen utomlands som har den formella beslutanderätten (17 §). På grund härav föreslås att också inrikesministeriet skall ha beslutanderätt i sådana ärenden om familjeåterförening som anhängiggörs i Finland. Ministeriet skall alltså ha beslutanderätt parallellt med den finska beskickningen. Inrikesministeriet kommer att utöva sin beslutanderätt särskilt i sådana fall då det inte finns någon finsk beskickning inom skäligt avstånd eller då en utomlands bosatt anhörig till en flykting inte själv förmår sköta ärendet t.ex. på grund av att han är minderårig.

De familjemedlemmar som återföreningen av familjer kan gälla är uppräknade i 35 § 1 mom. 3 — 5 punkten.

Närmare stadganden om förfarandet skall kunna utfärdas genom förordning.

21 §. *Återkallande av uppehållstillstånd.* En utlänning som av en finsk beskickning beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd kan trots beslut om avvísning med stöd av tillståndet på nytt komma till Finland. Det bör dock anses vara motiverat att en person som avvisats måste skaffa ett nytt uppehållstillstånd av en finsk beskickning. Detta gäller uttryckligen personer som inte ännu är bosatta i Finland, men som erhållit ett tidsbegränsat uppehållstillstånd av en finsk beskickning utomlands och först nu kommer till landet. Återkallandet av tillståndet skall ske i samband med avvísningsbeslutet. Ett stadgande om detta föreslås i 39 §.

26 §. *Beviljande av arbetstillstånd.* Avsikten är att utveckla arbetstillstånds förfarandet. Det stadgande i gällande utlänningslag som i detalj anger hur utlåtande om arbetstillstånd skall begäras ändras därför så att det tillåter ett så smidigt förfarande som möjligt i arbetstillståndsärenden. Närmare stadganden om för-

farandet skall kunna ges genom utlänningsförordningen och genom beslut av arbetsministeriet.

29 §. *Arbetsgivarens skyldigheter.* De utländska företagens entreprenörs- och underentreprenörsverksamhet har ökat betydligt under den senaste tiden. Likaså förekommer det att utländsk hyrd arbetskraft anlitas, fastän saken hemlighålls på grund av att arbetstillstånd enligt gängse praxis i allmänhet inte beviljas hyrda arbetstagare. I dessa fall har det varit oklart om de skyldigheter som arbetsgivaren har enligt 29 § utlänningslagen skall tillämpas på en utländsk arbetsgivare. Därför föreslås att i lagen tas in ett uttryckligt stadgande om att arbetsgivarens skyldigheter skall gälla också uppdragsgivare.

31 §. *Upphållstillstånd på grund av behov av skydd.* En asylsökande som inte beviljas asyl kan beviljas uppehållstillstånd på grund av behov av skydd.

Nedan i 56 § föreslås att stadgandena om uppehållstillstånd som beviljas på grund av behov av skydd ändras så att ändring skall kunna sökas hos asylnämnden också i ett beslut som inrikesministeriet i samband med en asylansökan har fattat i ett ärende som gäller uppehållstillstånd på grund av behov av skydd. Därför föreslås att i paragrafen stryks omnämmandet om att inrikesministeriet beviljar dylikt tillstånd.

I egenskap av besvärinstans fastställer asylnämnden vid den praktiska tolkningen i vilka fall en person kan anses vara i behov av skydd.

32 §. *Asylansökan.* Enligt gällande lag kan ansökan om asyl lämnas på flera olika sätt. Det bör dock anses vara ändamålsenligt att ansökan lämnas till polisen eller passkontrollanten, eftersom polisen förrättar asylutredningen. Dessutom garanterar stadgandena i lagen om förvaltningsförfarande att en asylansökan som lämnats till bl.a. utlänningsombudsmannen eller till utlänningscentralen överförs till den rätta myndigheten, dvs. till polisen. I detta avseende kan ingen rättsförlust inträffa. Den som söker asyl i Finland uttrycker genom sin ansökan att han önskar bosätta sig i Finland åtminstone tills han utan fara kan återvända till sitt hemland eller det land där han är fast bosatt. Därför föreslås att en asylansökan alltid skall anses innebära även ansökan om uppehållstillstånd.

Förenta Nationernas flyktingkommissariats (UNHCR) exekutivkommitté har 1989 i sin

resolution nr 58 (XL) behandlat problemet med sådana asylsökande och flyktingar som på annat sätt än i enlighet med bestämmelserna om saken (in an irregular manner) flyttar till ett annat land från det land där de redan erhållit skydd. Enligt nämnda resolution kan flyktingar och asylsökande som på det sätt som beskrivits ovan utan tillstånd har flyttat bort sändas tillbaka till det land där de redan erhållit skydd. En förutsättning för att de skall kunna sändas tillbaka är att de inte från landet i fråga sänds vidare till ett land eller område där de utsätts för förföljelse (non-refoulement-regeln) och att de får stanna i landet tills en varaktigare lösning har hittats för dem.

Internationellt sett börjar problemet bli allt mer utbrett. En asylsökande anses inte ha rätt att välja i vilket land han söker asyl, om han inte har särskilda band till det land han väljer eller någon annan särskild anledning att önska att ansökan skall bli behandlad uttryckligen i det landet.

De nordiska länderna har i enlighet med artikel 10 i överenskommelsen mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna förbundit sig att återta en utlänning som i enlighet med vad som bestäms i överenskommelsen borde ha avisats vid den nordiska yttergränsen och som utan tillstånd har rest till en annan nordisk stat. Detsamma gäller en utlänning som utan gällande pass och sådant tillstånd som möjligen fordras har rest direkt från staten i fråga till en annan nordisk stat.

En asylsökande som har anlänt från ett annat nordiskt land eller från ett land som utan geografiskt förbehåll har tillträtt och även iakttar principerna i konventionen angående flyktingars rättsliga ställning och de internationella fördragen om mänskliga rättigheter, kan få (eller har redan fått) sin asylansökan behandlad i det land genom vilket han kommit till Finland.

Även en sådan asylsökande som anländer till Finland direkt från sitt hemland eller det land där han är fast bosatt kan sändas tillbaka, om han i det nämnda landet inte blir utsatt för förföljelse eller för kränkning av de mänskliga rättigheterna. En asylsökande som avses ovan har inget behov av skydd och hans asylansökan kan därför genast avslås.

Som trygga länder kan utöver de nordiska länderna betraktas åtminstone de av Europa-

rådets medlemsländer som utan något geografiskt förbehåll har tillträtt konventionen angående flyktingars rättsliga ställning. Även sådana andra länder i vilka det inte förekommer förföljelse eller kränkning av de mänskliga rättigheterna kan under vissa förutsättningar anses vara trygga. Avsikten är att statsrådet utgående från sin bedömning av läget skall kunna besluta vilka andra stater som är trygga i detta hänseende. Statsrådets beslut skall bygga på en sådan uppfattning om situationen i det aktuella landet som gemensamt omfattas av de myndigheter inom olika förvaltningsområden som är verksamma inom utlänningsförvaltningen. Särskilt viktigt är det dessutom att kontinuerligt följa läget så, att man snabbt kan beakta en försämring i landets situation i fråga om de mänskliga rättigheterna.

Enligt 8 kap. 8 § i den utlänningslag som trädde i kraft i Sverige den 1 juli 1989 kan Statens invandrarverk (SIV) förordna att verkets beslut om avvisning får verkställas även om det inte har vunnit laga kraft (omedelbar verkställighet), om det är uppenbart att det inte finns grund för asyl och att uppehållstillstånd inte heller skall beviljas på annan grund. Enligt den lag om asylförfarande som trädde i kraft i Förbundsrepubliken Tyskland den 1 juli 1992 skall en asylsökandes inresa hindras, om han redan uppenbarligen i en främmande stat är skyddad mot förföljelse eller om det är uppenbart att han innan han kom till Förbundsrepubliken Tysklands territorium har vistats över tre månader i en stat som är medlem i de europeiska gemenskaperna eller i en annan stat som nämns särskilt i lagen. Den som inte hotas av förföljelse anses inte vara asylberättigad (Asylberechtigter) och hans asylansökan behandlas inte (unbeachtlich) (Förbundsrepubliken Tysklands lag 18, 27 och 29 §§).

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att en asylansökan av en utlänning som kommer från ett tryggt land genast skall kunna avslås på den grunden att sökanden har kommit från ett land där han inte kan bli utsatt för förföljelse eller omänsklig behandling eller bli skickad till ett land eller område där han hotas av förföljelse eller omänsklig behandling. Inrikesministeriet skall fatta beslut i dessa ärenden. I allmänhet kommer ingen egentlig asylutredning att företas i fråga om sökande som kommer från ett dylikt land. Polisen skall bara utreda om sökanden har anlänt från en stat som avses ovan och dessutom om det med stöd

av 20 § finns grunder för att bevilja uppehållstillstånd i Finland. I de fall som här avses skall det inte vara möjligt att överklaga avslagsbeslutet. Ett stadgande om detta föreslås i 57 §. Eftersom asylbeslutet sålunda genast vinner laga kraft, kan beslut om avvissning med stöd av 39 § samtidigt fattas. Enligt 62 § kan avvissningsbeslutet verkställas, även om det överklagats.

34 §. *Asylansökan som behandlas i remissförfarande.* UNHCR:s exekutivkommitté gav i sin resolution nr 30 (XXXIV) av år 1983 rekommendationer om behandlingen av uppenbart ogrundade (manifestly unfounded) och i vilseledande syfte (abusive) lämnade asylansökningar. I fråga om behandlingen av uppenbart ogrundade ansökningar föreslås ingen ändring i 34 § utlänningslagen.

Det föreslås att lagrummet ändras så, att det gäller bara uppenbart ogrundade ansökningar. Lydelsen i gällande lag har lett till att man i besluten har varit tvungen att betrakta ansökningar av utlänningar som kommer från ett tryggt land som "uppenbart ogrundade".

Enligt förslaget skall besvärsförbudet i 2 mom. gälla inte bara beslut om asyl utan också ett beslut som i samband med ett asylbeslut som avses i denna paragraf fattas om uppehållstillstånd på grund av behov av skydd, ty nedan i 57 § föreslås att det i övriga fall skall vara möjligt att söka ändring i beslut av ovannämnt slag.

35 §. *Flyktingskap.* Enligt stadgandet skall även en flyktings familjemedlemmar ha flyktings status. Maken till en flykting får alltid flyktings status oberoende av nationalitet. Detta betyder att t.ex. en tysk som är make till en person som i Finland erhållit flyktings status också erhåller flyktings status. Detta kan inte anses vara ändamålsenligt. Av denna anledning föreslås att paragrafen ändras så, att bara en make eller maka som kommit till Finland genom det s.k. familjeåterföreningsprogrammet skall erhålla flyktings status i Finland.

37 §. *Grunder för avvissning.* Enligt gällande lag sker hindrandet av inresa med stöd av stadgandena om avvissning. Avvissning skall ske inom tre månader från inresan (38 §). Utlänningens vistelse kan sålunda ha varat rätt länge, och därför är den finska benämningen "rajalta käännyttäminen" inte lyckad. Dessutom föreslås att den nämnda tre månaders tidsgränsen i vissa fall helt slopas (39 § 3 mom.), varför som ny benämning på finska

föreslås "käännyttäminen". Den svenska benämningen "avvissning" behöver inte ändras.

Avvissning har använts som metod för att avlägsna en utlännig från landet i sådana fall då utlänningen har vistats i landet mindre än tre månader. Utvisningsförfarandet är i praktiken en betydligt mer tidskrävande åtgärd. I motsats till vad som är fallet i fråga om avvissning, medför överklagande av ett utvisningsbeslut att verkställigheten av beslutet uppskjuts. I fråga om en person som utan tillstånd kommit till landet och vistas här bör dock inte längden av vistelsen ha någon betydelse med tanke på förutsättningarna för att avlägsna honom från landet.

Den tidsgräns (tre månader) som bestämts för beslut om avvissning föreslås till vissa delar bli helt slopad. Avvissning skall bli möjlig utan någon tidsgräns både i sådana fall då en utlännig har haft visum för inresa och i sådana fall då inget visum krävs för inresa på grund av en överenskommelse mellan Finland och en främmande stat om visumfrihet. Visum beviljas enligt 11 § för turism och därmed jämförbar kortvarig vistelse. Överenskommelserna om visumfrihet har ingåtts för att underlätta turism och de berättigar en utlännig att vistas i Finland som turist eller i något jämförbart kortvarigt syfte under en tid av högst tre månader. Liksom i andra västeuropeiska länder sker den illegala invandringen också till Finland allt oftare så, att en utlännig som kommit till landet som turist eller i något därmed jämförbart kortvarigt syfte, efter utgången av den visumfria tiden eller visumets giltighetstid önskar stanna kvar i landet varaktigt.

En förutsättning för avvissning skall naturligtvis vara att det inte heller varit möjligt att i Finland med stöd av 20 § bevilja uppehållstillstånd för fortsatt vistelse i landet. Om en utlännig däremot hade uppehållstillstånd vid inresan eller han har beviljats uppehållstillstånd här i landet, skall han inte kunna avvisas, utan man måste använda utvisningsförfarande för att avlägsna honom från landet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att avvissningsförfarande skall kunna användas som åtgärd för att avlägsna en utlännig som utan uppehållstillstånd kommit till landet och inte heller i Finland beviljats det tillstånd som behövs för vistelse här.

Det föreslås att grunderna för avvissning utökas med uppsåtligt lämnande av oriktiga

uppgifter. Denna grund ströks ur grunderna för avvisning i och med den nya utlänningslagen. Det har dock visat sig vara nödvändigt att på nytt ta in denna grund i lagen. Det har blivit allt vanligare att oriktiga uppgifter lämnas uppsåtligt bl.a. i samband med ansökan om visum. Det har förekommit att en inbjudan från ett finskt företag, som legat till grund för beviljande av visum, vid en kontroll som på passkontrollstället företagits hos det företag som uppgetts ha utfärdat inbjudan, har konstaterats vara uppdiktad. Dessa fall har snabbt blivit allt vanligare.

38 §. *Avvisning.* Stadgandena om avvisning ändras så att de motsvarar innehållet i den ändrade 37 §. Dessutom förtydligas stadgandets ordalydelse.

I 2 mom. stadgas om den princip om förbud mot tillbakasändning (non-refoulement), som förutom i konventionen angående flyktingars rättsliga ställning (FördrS 77 /68) ingår i artikel 3 i konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/89) samt i artikel 3 i Europarådets medlemsstaters konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (FördrS 19/90).

39 §. *Beslut om avvisning.* Ett visum kan med stöd av 14 § utlänningslagen återkallas, om en utlänning när han söker visum avsiktligt har lämnat oriktiga upplysningar om sin identitet eller andra oriktiga upplysningar som har påverkat beslutet eller om han har hemlighållit något som hade kunnat inverka på beslutets innehåll. Beslut i saken fattas av inrikesministeriet. Om utlänningen inte ännu har kommit till Finland kan beslutet fattas också av den beskickning som beviljat visumet.

Oriktiga uppgifter blir ofta upptäckta i samband med passkontrollen. När en utlänning anländer till Finland är det ibland möjligt att visa att han lämnat oriktiga upplysningar till beskickningen när han ansökte om visum. Man har i Finland genom kontroll hos den instans som uppgetts som mottagare kunnat konstatera att uppgifterna är oriktiga, och visumet kan under dessa omständigheter återkallas med stöd av 14 §.

Avvisning grundar sig på att det finns brister i förutsättningarna för utlänningens inresa. Med stöd av detta och vad som anförts ovan föreslås att den som fattar beslut om avvisning skall kunna återkalla visum och uppehållstillstånd i samband med avvisningsbeslutet.

En utlänning vars visum eller uppehållstillstånd har återkallats måste enligt förslaget, om han alltså önskar komma till Finland, på nytt söka visum eller uppehållstillstånd hos en finsk beskickning. Man kan då ägna särskild uppmärksamhet åt kontrollen av riktigheten av de upplysningar som lämnas i samband med ansökan.

Enligt gällande lag skall ett beslut om avvisning fattas inom tre månader från utlänningens ankomst till landet (39 § 3 mom.). Beslut om avvisning fattas av passkontrollmyndigheten eller, om utlänningen har ansökt om asyl, av inrikesministeriet (1 mom.).

Det föreslås att dessa stadganden ändras så, att den tidsgräns om tre månader som gäller beslutet om avvisning i de fall som nämns i 37 § 1 och 2 mom. inte skall gälla om avvisningen sker med stöd av den avvisningsgrund som ingår i lagrummets nya 3 mom. Endast inrikesministeriet skall kunna besluta om avvisning som sker med stöd av det nämnda stadgandet. Systemet förblir sålunda oförändrat i fråga om 37 § 1 och 2 mom.

Jämfört med utvisningsförfarandet enligt gällande lag innebär ändringen att även avvisningsbeslut skall kunna fattas med stöd av 37 § 3 mom. senare än tre månader efter inresan. För beslut om avvisning stadgas inte om någon motsvarande förutsättning som den som i fråga om utvisningsbeslut ingår i 41 § 1 mom. Den helhetsbedömning som förutsätts i 41 § sker vid prövningen av om uppehållstillstånd skall beviljas. I fråga om avvisningsbeslut skall besvär inte heller framdeles ha någon uppskjutande effekt på verkställigheten.

I de situationer som avses i 37 § 3 mom. är det befogat att utlänningen snabbt avlägsnas från landet. Genom de föreslagna ändringarna är detta också möjligt utan att äventyra utlänningens rättsskydd. Stadgandet i 3 mom. kan tillämpas då en utlänning har kommit till landet utan uppehållstillstånd (med visum eller med stöd av visumfrihet) och han inte heller har blivit beviljad uppehållstillstånd i Finland.

I fråga om en utlänning som redan befinner sig i landet är det ofta inte möjligt att avgöra ansökan om uppehållstillstånd inom tre månader från inresan. Dylika situationer uppstår när en utlänning ansöker om uppehållstillstånd först under slutskedet av den nämnda tiden eller när en utlänning ansöker om asyl. Avgörandet av en asylansökan tar i normala fall mer

än tre månader i anspråk åtminstone i de fall då det är möjligt att genom besvär få ärendet behandlat av asylnämnden.

Om en utlännings har tillräckligt starka band till Finland skall han med stöd av 20 § beviljas uppehållstillstånd. Därigenom behöver han inte som skydd något stadgande som motsvarar 41 § 1 mom. och som begränsar utvisningsmöjligheterna, eftersom den prövning som nämns i lagrummet företas redan vid prövningen av om uppehållstillstånd skall beviljas. Frågan om utlänningsen kan stanna kvar i landet avgörs genom inrikesministeriets beslut om uppehållstillstånd. Överklagande av avvisningsbeslutet hos högsta förvaltningsdomstolen har inte i detta fall i praktiken någon sådan faktisk betydelse att det vore motiverat att besvärerna skulle medföra anstånd med verkställigheten av beslutet. Under dessa omständigheter innebär slopandet av tremånadersgränsen för fattande av beslut om avvisning ingen försvagning av utlänningsens rättsskydd. Rätten att söka ändring i beslut om avvisning förblir i sig oförändrad.

Slopandet av tremånadersgränsen har betydelse särskilt i fråga om asylärenden, eftersom man för närvarande är tvungen att efter ett negativt asylbeslut för sökanden även i asylnämnden inleda ett särskilt utvisningsförfarande. Besvär över utvisningsbeslut kan anföras hos högsta förvaltningsdomstolen. Inte heller för asylsökanden är det sakligt sett så viktigt att ett ärende som gäller avlägsnande av en utlännings i de situationer som här avses förs till högsta förvaltningsdomstolen för prövning, att det vore motiverat att besvär i ärenden som gäller avlägsnande från landet skulle medföra anstånd med verkställigheten. Frågan om asylsökandens behov av skydd har ju redan blivit avgjord antingen genom inrikesministeriets beslut i vilket asylansökan konstaterats vara uppenbart ogrundad och asylnämndsordförandens utlåtande som fäster beslutet eller i övriga fall genom asylnämndens beslut.

Praxis i asylnämnden är redan nu att nämnden i samband med asyavgörandet på tjänstens vägnar i motiveringen till sitt beslut konstaterar om asylsökanden, i det fall att han inte beviljas asyl, är i behov av sådant skydd som avses i 31 §. Dessutom föreslås i 57 § att ändring skall få sökas hos asylnämnden förutom i själva beslutet om asyl även i inrikesministeriets beslut genom vilket asylsökanden inte ansetts

vara i behov av skydd. En förutsättning skall sålunda vara att ändring samtidigt söks också i asylbeslutet.

Redan enligt gällande lag är det möjligt att verkställa ett avvisningsbeslut som inte vunnit laga kraft (som alltså har fattats inom tre månader från inresan) och som även kan ha gällt en asylsökande. Därvid har inrikesministeriet haft ansvar för att en utlännings inte avvisas till ett område där han kan bli föremål för omänsklig behandling eller från vilket han kan sändas till ett dylikt område (38 § 2 mom., non-refoulement). I detta avseende innebär förslaget ingen principiell förändring jämfört med nuläget. Den föreslagna ändringen gör asylofförfarandet som helhet snabbt och effektivt, vilket för sin del även kommer att dämpa missbruket av asylstadgandena, som under de senaste åren blivit allt vanligare också i Finland.

Utnyttjandet av asylstadgandena i syfte att kringgå stadgandena om inresa leder till att de som är i verkligt behov av asyl blir tvungna att i ovisshet vänta på beslutet oskäligt lång tid.

40 §. *Utvisningsgrunder.* Utlänningslagsarbetsgruppen anförde i sitt betänkande (kommittébetänkande 1989:7) att en utlännings som har begått ett brott som inte är ringa alltså bör kunna utvisas. Enligt betänkandet skall som ringa brott betraktas ett brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter eller högst ett års fängelse. Stadgandet om saken i propositionen om utlänningslagen byggde på utlänningslagsarbetsgruppens ståndpunkt. På grund av en misslyckad formulering blev dock stadgandets innehåll ett annat än man avsett.

Därför föreslås att den grund som ingår i 3 punkten rättas till den lydelse som den enligt regeringens proposition skulle ha i den nya utlänningslagen. Utvisning skall sålunda vara möjlig på grund av en gärning för vilken som straff stadgas ett års fängelse eller något strängare straff.

43 §. *Inreseförbud.* I 37—39 §§ har föreslagits ändringar i avvisningsförfarandet och i grunderna för avvisning. Enligt de föreslagna stadgandena skall avvisning vara möjlig även i sådana situationer då en utlännings, som önskar bli kvar i Finland i annat syfte än turism eller något jämförbart kortvarigt syfte, inte haft uppehållstillstånd vid inresan och inte heller i Finland beviljats det tillstånd som behövs för vistelse i landet. Av denna orsak föreslås att även inrikesministeriets avvisningsbeslut, på

samma sätt som ett utvisningsbeslut, skall kunna förenas med inreseförbud. I de fall då polisen beslutar avvisa en utlänning skall inreseförbud inte kunna meddelas. Man torde inte heller kunna tänka sig att ett beslut om avvisning som fattas med stöd av 37 § 1 mom. 1, 2 eller 4 punkten skulle förenas med inreseförbud. En utlänning som avvisas med stöd av 2 mom. har redan meddelats inreseförbud i något annat nordiskt land.

Enligt Sveriges och Danmarks utlänningslagar kan en utlänning meddelas inreseförbud i samband med beslutet om avvisning. Ett inreseförbud som meddelats av en nordisk stat är enligt artikel 6 i överenskommelsen mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna en sådan avvisningsgrund som hindrar inresa till alla nordiska länder.

44 §. *Återtransport och särskilda kostnader.* På grund av de ändringar som företas i stadgandena om avvisning föreslås att det finska begreppet "rajalta käännyttäminen" ändras till "käännyttäminen", vilket inte föranleder någon ändring på svenska.

45 §. *Anmälningsskyldighet och andra kontrollåtgärder.* På grund av de ändringar som företas i stadgandena om avvisning föreslås att det finska begreppet "rajalta käännyttäminen" ändras till "käännyttäminen", vilket inte föranleder någon ändring på svenska.

47 §. *Beslut om förvar.* Utlänningslagen förutsätter att det finns särskilda platser för förvaring av utlänningar som tagits i förvar. Eftersom det i rådande ekonomiska situation inte är möjligt att ordna dylika särskilda förvaringsställen, föreslås att huvudregeln tillsvidare skall vara att en utlänning som tagits i förvar placeras i allmänt fängelse eller i polisens utrymmen för personer som tagits i förvar. Stadgandet möjliggör också särskilda förvaringsställen, om det senare anses behövt att bygga sådana.

53 a §. *Upptagande av signalement.* I de flesta europeiska länder och i nästan alla andra nordiska länder är det möjligt att ta upp personuppgifter för identifiering av en asylsökande. Förutsättningarna för upptagande av signalement varierar i olika länder, men ändamålet är, förutom att underlätta senare identifiering, även att hindra missbruk av asylstadganden genom att avslöja sådana utlänningar som lämnat in asylansökan i flera länder eller

flera gånger i samma land. Utlänningslagen innehåller inga stadganden om upptagande av signalement. I tvångsmedelslagen (450/87) ingår ett stadgande om upptagande av signalement på den som är misstänkt för brott.

UNHCR:s exekutivkommitté konstaterar i sin resolution 58 (XL) av år 1989 att den illegala flyttningen från ett tryggt land till ett annat land (irregular movements) omfattar allt flera flyktingar och asylsökande som har förfalskade resedokument eller som har förstört sina resedokument eller andra dokument för att vilseleda myndigheterna i ankomststaten.

Enligt resolutionen kan en flykting eller asylsökande bli tvungen att använda falska resedokument vid utresan från ett land där hans fysiska säkerhet eller frihet hotas. Under andra förhållanden är det inte berättigat att använda falska dokument.

Enligt resolutionen är det inte godtagbart att en flykting eller asylsökande innan han anländer till mållandet uppsåtligen förstör eller gör sig av med sina resedokument eller andra dokument i syfte att vilseleda de nationella myndigheterna i fråga om sådant som hänförelse till hans tidigare vistelse i ett annat tryggt land. Staterna bör enligt resolutionen vidta behövliga åtgärder, antingen nationellt eller i samarbete med andra stater, om de skall kunna klara av detta växande fenomen.

Samtidigt som antalet asylsökande ökar i Finland, ökar också de problem som relaterats ovan. Motivet för en utlänning att göra sig av med sina resedokument är ofta att han önskar hemlighålla sin identitet och därigenom hindra att myndigheterna vidtar åtgärder för att sända honom tillbaka till hemlandet.

Att jämföra och utväxla personuppgifter mellan främmande stater är en viktig metod för att försöka avslöja missbruk av asylstadgandena. När personuppgifter utlämnas till andra länder skall personregisterlagens (471/87) stadganden om länder, till vilka uppgifter kan utlämnas, iakttas. Vid hantering av personuppgifter bör dessutom beaktas vad som bestäms i konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (FördrS 36/92).

55 §. *Överklagande av beslut av passkontrollmyndigheten eller polisen.* På grund av de ändringar som företas i stadgandena om avvisning föreslås att det finska begreppet "rajal-

ta käännyttäminen” ändras till ”käännyttämisen”, vilket inte föranleder någon ändring på svenska.

56 §. *Asylnämnden*. Genom utlänningslagen inrättades asylnämnden som ett i anslutning till justiteministeriet verksamt besvärorgan i ärenden som gäller asyl eller upphörande av flyktingskap. I samband med ett asylärende måste också sökandens behov av skydd prövas. Asylnämnden har redan medan gällande utlänningslag varit i kraft antagit som praxis att den utöver att avgöra frågan om asyl även på tjänstens vägnar i motiveringen till sitt beslut, ifall asylsökanden inte beviljas asyl, konstaterar om han är i behov av skydd som avses i 31 §.

Eftersom konstaterandet av behovet av skydd har nära samband med avgörandet av asylfrågan, föreslås att ändring i inrikesministeriets beslut skall få sökas hos asylnämnden även i fråga om uppehållstillstånd som beviljas på grund av behov av skydd, förutsatt att ändring söks också i beslutet om asyl. I övriga fall skall ändring genom besvär inte få sökas i ett beslut om uppehållstillstånd som beviljas på grund av behov av skydd. I 57 § föreslås stadganden om detta.

57 §. *Överklagande av inrikesministeriets beslut om asyl och om när flyktingskap upphör*. Det föreslås att den tid under vilken ändring kan sökas förlängs från 14 till 30 dagar. I vissa fall har det visat sig att den tid som reserverats för ändringssökande inte är tillräcklig, då asylärendena ofta fordrar utredningar som det är svårt att skaffa. Förlängningen av tiden medför inte någon oskäligen ökning av den totala behandlingstiden.

Enligt det föreslagna 32 § 2 mom. kan en asylansökan, som lämnas av en utlänning som kommer från ett annat nordiskt land eller något annat sådant land som följer principerna i konventionen angående flyktingars rättsliga ställning samt i de internationella avtalen om de mänskliga rättigheterna, genast avslås på den grunden att asylsökanden har anlänt från ett land som avses ovan. Om det likväl är möjligt att bevilja sökanden uppehållstillstånd i Finland med stöd av 20 §, kan ärendet behandlas i samband med asylärendet.

Eftersom sökanden redan fått eller har möjlighet att få sin ansökan prövad i ett annat land och eftersom hans rättsskydd sålunda inte förutsätter rätt att söka ändring i det nämnda avslagsbeslutet, föreslås att ändring inte skall få

sökas genom besvär i ett beslut som avses i 32 § 2 mom.

Inte heller i ett beslut om uppehållstillstånd som beviljas på grund av behov av skydd skall det vara möjligt att söka ändring genom besvär, om ansökan inte inbegripit asylansökan. Besvärsförbudet bygger på den princip i utlänningslagen, enligt vilken besvär inte får anföras över beslut genom vilket tidsbegränsat uppehållstillstånd förvägras.

Det är förenligt med principerna i internationell rätt att en utlänning inte har ovillkorlig rätt att komma till en främmande stat, vistas där och börja förvärsarbete där. Enligt konventionen angående flyktingars rättsliga ställning är staterna inte skyldiga att bevilja en flykting asyl, men konventionen förpliktar dock en stat att låta bli att sända tillbaka en flykting till ett land eller område där han kan bli utsatt för förföljelse. Ett likadant förbud mot tillbakasändning ingår också i vissa andra internationella avtal (38 § ovan).

58 §. *Överklagande av inrikesministeriets beslut*. På grund av de ändringar som företas i stadgandena om avvisning föreslås att det finska begreppet ”rajalta käännyttäminen” ändras till ”käännyttäminen”, vilket inte föranleder någon ändring på svenska. Dessutom föreslås att ändring skall få sökas även i ett beslut som gäller indragning av främlingspass eller resedokument för flykting.

61 §. *Besvärsvärfarandet*. Enligt förslaget får besvärsskriften i ett asylärende lämnas till den lokala polisen (och inte enbart till den myndighet som fattat beslutet). Ändringen är avsedd att göra det lättare att anhängiggöra ett fullföljdsförfarande. Av den lokala polisen får också den som anför besvär en sådan kopia av asylprövningsprotokollet som behövs när besvär anför.

Ett specialstadgande har gällt de finska beskickningarna så, att en beskickning som tagit emot en besvärsskrift skall sända den till besvärsmyndigheten. Besvärsmyndigheten sänder besvärsskriften för utlåtande till den myndighet som fattat beslutet. Av denna anledning föreslås att även beskickningarna skall sända besvärsskrifterna till den myndighet som fattat beslutet. Det föreslagna stadgandet innebär att man inte i onödan behöver sända besvärsskriften fram och tillbaka mellan besvärsmyndigheten och den myndighet som fattat beslutet, eftersom den myndighet som fattat beslutet kan

sända den besvärsskrift som den fått av beskickningen till besvärsmyndigheten tillsammans med sitt eget utlåtande.

62 §. *Möjligheterna att verkställa vissa beslut.* I stadgandet har beaktats de ändringar som företas i 37—39 §§ i fråga om avvsningsförfarandet, vilket inte föranleder ändringar på svenska.

64 §. *Arbetsstillståndsbrott av arbetsgivare.* I stadgandet har hotet om straff för en gärning ändrats så att påföljden även kan vara frihetsstraff. Internationella arbetsorganisationens (ILO) konvention nr 143 förutsätter att en arbetsgivare som begått en gärning som nämns i lagrummet skall kunna dömas till straff och att också frihetsstraff skall användas som en påföljd.

En utlänning som arbetar utan behövligt arbetstillstånd är inte nödvändigtvis anställd hos en finsk arbetsgivare. Detta har befunnits vara fallet när utländska företag har utfört diverse entreprenad- och underentreprenaduppdrag i Finland. Eftersom det är ytterst svårt att ställa en utländsk arbetsgivare till svars för att arbetstagare arbetat utan tillstånd, bör ansvaret läggas på den finska uppdragsgivaren. Därför föreslås ett stadgande om saken som ett 2 mom. i paragrafen.

64 a §. *Utlänningsföreselse av arbetsgivare.* I praktiken har det visat sig vara ett problem att utlänningens socialskyddsavgifter och andra förpliktelser enligt arbetslagstiftningen försummas, fastän arbetstillstånd ordnats för utlänningen. Därför föreslås en förstärkning av de medel, som kan användas vid övervakningen av att arbetsgivarens förpliktelser uppfylls och i det förebyggande arbetet. För detta ändamål skall en ny 64 a § fogas till lagen.

64 b §. *Främjande av olovlig inresa.* Utlänningars olovliga inresor är allt oftare förknippade med brottslig verksamhet som utövas mot betalning. Det upplevs vara så lockande att få tillträde till ett västland att man är beredd att offra betydande summor i detta syfte. Mot en penningssumma ordnas ett förfalskat resedokument och det visum som eventuellt behövs samt färdbiljetter och förhållningsregler. Brottslingarna utnyttjar utan skrupler dem som försöker flytta till bättre förhållanden. Under de senaste åren har denna form av brottslighet diskuterats mycket vid flera västeuropeiska konferenser om flyktingar och invandring. En slutsats vid konferenserna har varit att det borde finnas effektiva metoder mot denna brottslighet. I

gällande utlänningslag stadgas inte om att insmuggling av människor mot betalning är en straffbar gärning. Därför föreslås att i utlänningslagen tas in ett stadgande, enligt vilket sådan verksamhet är straffbar som mot avgift eller för att nå annan ekonomisk fördel bedrivs i syfte att bereda en utlänning tillträde till Finland.

64 c §. *Brott mot stadgandena om inresa.* Det håller snabbt på att bli allt vanligare också i Europa med hot om straff för införsel av en utlänning som saknar sådant resedokument och visum som behövs.

Traditionellt har såväl USA som Canada förutsatt att den som för in en utlänning till landet skall vid äventyr av straff ansvara för att utlänningen har det resedokument och visum som behövs. Sedermera har straffhot införts åtminstone i Danmark (böter 10 000 DKR per resenär), Storbritannien (2 000 GBP), Tyskland (2 000 — 5 000 DEM), Belgien (80 000 BFR) och Italien (170 000 — 500 000 LIT).

De länder i vilka det inte är möjligt att döma ut straff för införsel av resenärer som saknar behövliga dokument, kommer i och med att straffhot blir allt vanligare att bli tvungna att ta emot de utlänningar som man inte önskar eller inte kan transportera till andra länder på grund av straffhotet. Därför är det nödvändigt att redan i detta skede bereda sig på att situationen kommer att förändras.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att bötestraff eller fängelsestraff skall kunna dömas ut för införsel av resenärer som saknar sådana resedokument och visum som krävs för inresa. Ett transportbolag och dess anställda skall dock inte kunna dömas med stöd av detta stadgande, om gärningen inte varit uppsåtlig. Med andra ord måste en anställd hos transportbolaget klart ha varit medveten om att den person som transporteras inte uppfyller villkoren för inresa. Även i de fall då gärningen sker mot betalning eller i strid med en tydlig myndighetsföreskrift är det möjligt att döma ut straff.

De flyktingar som är i verkligt behov av asyl blir ofta tvungna att lämna sitt hemland eller det land där de är fast bosatta utan behöriga resedokument. Orsaken till att en person saknar resedokument kan vara hans rädsla inför myndigheterna i hem- eller vistelseslandet. Även någon annan godtagbar orsak kan leda till avsaknad av det pass och visum som behövs. Av denna orsak bör det vid tillämpningen av

stadgandet vara möjligt att beakta skälighets-
synpunkter. Det föreslås att straff inte skall
behöva dömas ut, om det med beaktande av
omständigheterna som helhet vore oskäligt att
döma ut straff. Det behov en sådan flykting
som avses i konventionen angående flyktingars
rättsliga ställning har att kunna lämna sitt
hemland eller det land där han är fast bosatt är
så stort, att straff inte skall kunna dömas ut för
införsel av en person som avses i konventionen,
fastän behövliga resedokument saknas.

72 a §. *Inrikesministeriets rätt att avgöra ett
ärende som hör till den lokala polisen.* I vissa fall
har det betraktats som en brist att inrikesmi-
nisteriet, som enligt 73 § övervakar att utlän-
ningslagen och de stadganden och bestämmel-
ser som utfärdats med stöd av den iaktas, inte
kan fatta beslut i ett ärende som den lokala
polisen får avgöra. Därför föreslås att inrikes-

ministeriet skall ha rätt att förbehålla sig
beslutanderätten i ett ärende som annars av-
görs av den lokala polisen.

73 §. *Tillsyn.* Enligt förslaget fogas till stad-
gandet om tillsyn ett omnämmande om att även
arbetsmyndigheten övervakar att stadgandena
och bestämmelserna om utlänningars arbete
iaktas.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som
möjligt efter att den har antagits och blivit
stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs
Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i utlänningslagen av den 22 februari 1991 (378/91) 7 §, 11 § 1 mom., 12 § 5 mom., 16 §
4 mom., 18 §, 26 § 1 mom., 31 §, 32 § 1 mom., 34 §, 35 § 1 mom. 3 punkten, 37 — 39 §§, 40 § 1
mom. 3 punkten, 43 § 1 mom., 47 § 2 mom., 56 § 1 mom., 57 och 58 §§, 61 § 1 mom., 64 § och 73 §
1 mom. samt den finska språkdräkten i 44 § 1 och 2 mom., 45 § 1 mom., 55 § och 62 § 1 mom.
samt

fogas till 5 § ett nytt 5 mom., till 6 § ett nytt 4 mom., till lagen nya 7 a och 7 b §§, till 13 § ett
nytt 5 mom., till 14 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 19 § ett nytt
2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom. och det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till
21 § ett nytt 3 mom., till 29 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 32 §
ett nytt 3 mom. samt till lagen nya 53 a, 64 a — 64 c § och 72 a §§ som följer:

5 §

Främlingspass

Giltighetstiden för ett främlingspass förlängs
av den lokala polisen.

6 §

Resedokument för flykting

Giltighetstiden för ett resedokument för flyk-
ting förlängs av den lokala polisen.

7 §

Indragning av främlingspass och resedokument för flykting

Ett främlingspass och ett resedokument för
flykting indras när innehavaren

1) har fått ett annat resedokument eller visat
sig ha ett annat resedokument,

2) har upphört att vara flykting,

3) har återvänt till sitt hemland för gott, eller
4) har flyttat till en annan stat för gott eller
mist sin rätt att vistas i Finland.

Ett främlingspass och ett resedokument för
flykting kan indras,

1) om det har blivit fördärvat eller om anteckningarna i det har ändrats,

2) om det har förkommit,

3) om det sedan passet eller dokumentet beviljats har framkommit omständigheter som vid prövning av om ett dylikt pass eller dokument kan beviljas uppenbart skulle ha lett till att det hade förvägrats eller

4) om passet eller dokumentet används eller innehåses av någon annan än den som det har beviljats.

Beslut om indragning av ett främlingspass eller av ett resedokument för flykting fattas av inrikesministeriet.

7 a §

Förutsättningar för omhändertagande av främlingspass och resedokument för flykting

Främlingspass och resedokument för flykting skall tillvaratas av myndigheten, när beslut om indragning av passet eller dokumentet har fattats.

Ett främlingspass eller resedokument för flykting kan omhändertas tillfälligt innan beslut om indragning har fattats, om passet eller dokumentet har blivit fördärvat eller om anteckningarna i det har ändrats eller om det används av någon annan än den som det har beviljats.

7 b §

Omhändertagande av främlingspass och resedokument för flykting

Främlingspass och resedokument för flykting omhändertas av inrikesministeriet eller på ministeriets begäran av polisen, en passkontrollant eller en finsk beskickning. I de fall som avses i 7 a § 2 mom. får främlingspasset eller resedokumentet även omhändertas av en anställningsberättigad tjänsteman.

För omhändertagande av främlingspass eller resedokument för flykting kan kroppsvsitation företas.

11 §

Visum

Med visering avses ett tillstånd eller beslut som ges en utlänning för turism eller någon därmed jämförbar kortvarig vistelse, och som berättigar honom att resa in i Finland och vistas här under förutsättning att han uppfyller

de övriga inresevillkoren. Med återkomstvisering avses dock tillstånd för en utlänning att på nytt resa in i landet under giltighetstiden för det engångsvisum som han beviljats.

12 §

Olika slags visum

I visumet antecknas den längsta tid som visumet berättigar innehavaren att vistas i landet samt i fråga om flegångsvisum dessutom det högsta antalet inresor till landet eller att visumet gäller för flera resor. Visum kan ges högst för den tid som passet gäller.

13 §

Visering

Den lokala polisen kan förlänga giltighetstiden för visum. Giltighetstiden för visum får dock inte ens när den förlängts överstiga de maximitider som avses i 12 §.

14 §

När visum får återkallas och upphör att gälla

I 39 § stadgas om återkallande av visum i samband med ett beslut om avvisning.

16 §

Olika slags uppehållstillstånd

Permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som lovligen har vistats i Finland två år utan avbrott, om inte något annat följer av syftet med hans vistelse här eller om det inte finns särskilda skäl som talar mot att tillstånd beviljas.

18 §

Förutsättningarna för att bevilja uppehållstillstånd utomlands

Tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas, om

1) en nära släkting till utlänningen bor i

Finland eller om utlänningen är av finsk härkomst eller har något annat band till Finland,

2) utlänningen kommer att studera vid en läroinrättning i Finland och hans utkomst är tryggad,

3) utlänningen kan beviljas arbetstillstånd eller hans utkomst i Finland annars är tryggad, eller om

4) ett vägande humanitärt skäl eller andra särskilda skäl talar för att tillstånd skall beviljas.

Statsrådet kan besluta i vilka andra fall uppehållstillstånd kan beviljas utomlands.

19 §

Beviljande av uppehållstillstånd i Finland

På ansökan av en i Finland bosatt flykting som avses i 35 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller en person som på grund av behov av skydd eller av humanitära skäl fått uppehållstillstånd, kan inrikesministeriet bevilja uppehållstillstånd för dennes familjemedlem som vistas utomlands och avses i 35 § 1 mom. 3, 4 eller 5 punkten.

21 §

Återkallande av uppehållstillstånd

I 39 § stadgas om återkallande av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd i samband med ett beslut om avvisning.

26 §

Beviljande av arbetstillstånd

Utomlands beviljas arbetstillstånd av de beskickningar som anges i 17 § 1 mom., om inte hinder föreligger på grund av arbetsmyndighetens ståndpunkt.

29 §

Arbetsgivarens skyldigheter

Då arbetstagare som är anställda hos en utländsk arbetsgivare arbetar i enterprenad- eller underentreprenadarbete eller som hyrda arbetstagare, tillämpas vad som i 1 och 2 mom.

stadgas om arbetsgivarens skyldigheter på den som lämnat enterprenaden eller underentreprenaden eller på den som låter utföra arbetet.

31 §

Uppehållstillstånd på grund av behov av skydd

En utlänning som inte beviljas asyl, men som inte anses kunna återvända tryggt till sitt hemland eller det land där han är stadigvarande bosatt, kan beviljas uppehållstillstånd i Finland på grund av behov av skydd.

32 §

Asylansökan

Asylansökan skall lämnas till polisen eller passkontrollanten. Asylansökan innefattar ansökan om uppehållstillstånd.

Om en utlänning som söker asyl i Finland anländer från ett annat nordiskt land eller från ett land till vilket han med beaktande av 38 § 2 mom. kan sändas tillbaka och det inte finns grunder för att bevilja honom uppehållstillstånd i Finland med beaktande av 20 §, kan ansökan genast avslås.

34 §

Asylansökan som behandlas i remissförfarande

Konstaterar inrikesministeriet i sitt beslut genom vilket asylansökan avslås att ansökan är uppenbart ogrundad, skall ministeriet av ordföranden eller en vice ordförande i den i 56 § nämnda asylnämnden begära utlåtande om ansökan är uppenbart ogrundad eller inte.

Ordföranden eller vice ordföranden skall avge sitt utlåtande i brådskande ordning. Om ansökan också i utlåtandet anses vara uppenbart ogrundad, får ändring i inrikesministeriets beslut om asyl och om uppehållstillstånd som beviljas på grund av behov av skydd inte sökas genom besvär.

35 §

Flyktingskap

Med flykting avses en utlänning som

3) för återförening av familjen har beviljats

uppehållstillstånd och är gift med eller lever i äktenskapsliknande förhållande med en utlänning som avses i 1 eller 2 punkten

37 §

Grunder för avvissning

En utlänning får avvisas,

1) om han saknar pass, visum eller uppehållstillstånd som krävs för inresa,

2) om han inte har arbetstillstånd när sådant krävs,

3) om han vid passkontrollen vägrar lämna nödvändiga upplysningar om sin identitet eller resa eller om han medvetet lämnar oriktiga upplysningar om dem,

4) om han saknar nödvändiga tillgångar och därför inte kan sköta sin vistelse i Finland och sin hemresa, och om han inte i Finland har en mottagare som svarar för kostnaderna för vistelsen och hemresan,

5) om det med fog kan antas att han kommer att försörja sig på ett oärligt sätt,

6) om det på grund av ett utdömt frihetsstraff eller annars med fog kan antas att han i Finland eller i något annat nordiskt land kommer att begå ett brott för vilket stadgas strängare straff än ett års fängelse, eller

7) om det med hänsyn till hans tidigare verksamhet eller annars med fog kan antas att han i Finland kommer att bedriva sabotage, spioneri, olaglig underrättelseverksamhet eller någon annan verksamhet som äventyrar Finlands förhållanden till en främmande stat.

En utlänning som har meddelats inreseförbud i Finland eller något annat nordiskt land skall avvisas, om han inte beviljas visum eller uppehållstillstånd.

Även en utlänning som har kommit till landet med visum eller med stöd av visumfrihet kan avvisas, om en förlängning av hans vistelse i landet skulle förutsätta uppehållstillstånd men sådant tillstånd inte har beviljats honom.

38 §

Avvisning

Avvisning skall ske så snart det har varit möjligt att utreda att utlänningens inresa eller vistelse i landet inte kan tillåtas.

Ingen får avvisas till ett område där han kan bli utsatt för omänsklig behandling eller för-

följelse som nämns i 30 § eller till ett område från vilket han kan bli sänt till ett sådant område.

39 §

Beslut om avvissning

Beslut om avvissning fattas av passkontrollmyndigheten enligt inrikesministeriets anvisningar. Sker avvissningen med stöd av 37 § 3 mom. eller har utlänningen ansökt om asyl i Finland, skall beslut om avvissning dock fattas av inrikesministeriet.

Om ett avvissningsärende som behandlas av passkontrollmyndigheten har betydelse för tillämpningen av 37 § i andra liknande fall, får passkontrollmyndigheten hänskjuta saken till inrikesministeriet.

Om den som skall avvisas har visum eller ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som beviljats av en finsk beskickning och avvissningen sker på de grunder som nämns i 37 § 1 eller 2 mom., återkallas visumet eller uppehållstillståndet av den som beslutar om avvissningen.

Beslut om avvissning måste i de fall som nämns i 37 § 1 och 2 mom. fattas inom tre månader från det utlänningen kom till landet. Har utlänningen ansökt om asyl i Finland, får beslut om avvissning inte fattas förrän asylansökan har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

40 §

Utvisningsgrunder

En utlänning får utvisas ur Finland,

3) om han har gjort sig skyldig till ett brott för vilket stadgas ett års fängelse eller ett strängare straff, eller om han upprepade gånger har gjort sig skyldig till brott,

43 §

Inreseförbud

I ett utvisningsbeslut och i ett beslut som inrikesministeriet fattat om avvissning får utlänningen meddelas inreseförbud för högst fem år eller tillsvidare.

47 §

Beslut om förvar

En utlänning som har tagits i förvar skall sändas till en plats som är lämplig för ändamålet. I fråga om behandlingen av dem som har tagits i förvar gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om behandling av rannsaktionsfångar.

53 a §

Upptagande av signalement

Av en utlänning som har ansökt om asyl eller som enligt vad som har bestämts skall avvisas eller utvisas eller vars identitet är oklar, får en polisman och en passkontrollant ta fingeravtryck, fotografier samt andra signalement för identifiering och registrering.

Signalementen införs i ett register som polisen för. Uppgifterna skall hållas åtskilda från signalementen för personer som är misstänkta för brott. Uppgifterna avförs ur registret när den utlänning som de gäller har erhållit finskt medborgarskap.

Uppgifter som avses i 1 mom. kan för identifiering av en utlänning lämnas ut till en utländsk myndighet med beaktande av vad som stadgas i personregisterlagen (471/87).

56 §

Asylnämnden

I frågor som gäller asyl, uppehållstillstånd som på grund av behov av skydd beviljas asylsökande eller flyktingskap som upphör är asylnämnden besvärinstans. Nämnden arbetar i anslutning till justitieministeriet.

57 §

Överklagande av inrikesministeriets beslut om asyl och om när flyktingskap upphör

En utlänning som är missnöjd med inrikesministeriets beslut om asyl, om uppehållstillstånd på grund av behov av skydd eller om när flyktingskap upphör får enligt lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) anföra besvär över beslutet hos asylnämnden inom 30 dagar från det han fick del av beslutet.

Om förbud mot att söka ändring i vissa asylbeslut och beslut om uppehållstillstånd stadgas i 34 §. Besvär får inte heller anföras över ett beslut som inrikesministeriet fattat med stöd av 32 § 2 mom. eller över ett beslut genom vilket det konstaterats att ärendet för-

faller på grund av att sökanden har återtagit sin ansökan eller sannolikt har lämnat Finland.

58 §

Överklagande av inrikesministeriets beslut

En utlänning, som anser att inrikesministeriets beslut om avvisning, utvisning, inreseförbud, utreseförbud, återkallande av främlingspass, resedokument för flykting, visum eller uppehållstillstånd eller vägran att bevilja permanent uppehållstillstånd kränker hans rätt, får i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden anföra besvär över beslutet hos högsta förvaltningsdomstolen inom 14 dagar från det han fick del av beslutet. Besvär får dock inte anföras över beslut genom vilka visum eller uppehållstillstånd har återkallats innan utlänningen har kommit till Finland.

61 §

Besvärsvårskriften

Besvärsskriften skall ges in till den myndighet som har meddelat beslutet. Denna skall utan dröjsmål sända in de handlingar som legat till grund för avgörandet med eget utlåtande till besvärmyndigheten. I asylärenden får besvärsskriften även ges in till den lokala polisen. Utomlands får besvärsskriften också ges till en finsk beskickning, som utan dröjsmål skall sända den till den myndighet som har fattat beslutet. Den som har tagits i förvar får också ge besvärsskriften till förmannen för förvaringsstället eller till anstaltens direktör, som skall sända den vidare till den myndighet som har fattat beslutet.

64 §

Arbetsstillståndsbrott av arbetsgivare

En arbetsgivare eller dennes företrädare som anställer eller i sin tjänst håller en utlänning som saknar behövligt arbetsstillstånd skall för *arbetsstillståndsbrott av arbetsgivare* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

För arbetsstillståndsbrott döms även en arbetsgivare, som ger ett entreprenad- eller underentreprenadarbete till en arbetsgivare för att utföras av anställda som inte har de arbetsstillstånd som krävs.

64 a §

Utlänningsförseelse av arbetsgivare

En arbetsgivare som ger myndigheterna fel-

aktiga eller vilseledande uppgifter om en utländsk arbetstagares löne- eller anställningsvillkor eller om arbetsuppgifterna och de krav som dessa ställer, skall för *utlänningsförseelse av arbetsgivare* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Arbetsmyndigheten kan bestämma att det är möjligt att under en bestämd tid eller tills vidare inte bevilja arbetstillstånd för arbete hos en arbetsgivare som konstaterats upprepade gånger ha gett sådana felaktiga eller vilseledande uppgifter som avses i 1 mom.

64 b §

Främjande av olovlig inresa

Den som för att skaffa sig ekonomiskt vinning ordnar inresa till Finland för en utlänning som saknar behövligt pass, visum, uppehålls- eller arbetstillstånd och den som i nämnda syfte främjar utlänningarnas olovliga inresor genom att sprida felaktiga eller vilseledande uppgifter om hur de behövliga tillstånden fås eller om arbetsmöjligheterna, skall för *främjande av olovlig inresa* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

64 c §

Brott mot stadgandena om inresa

Den som för in i landet en utlänning som saknar sådant pass, visum eller uppehållstillstånd som fordras för inresa eller vars pass eller visum skäligen borde ha upptäckts vara förfalskat eller att utlänningen inte annars uppfyller villkoren för inresa, skall för *brott mot stadgandena om inresa* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Helsingfors den 13 november 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Straff behöver inte dömas ut, om det med beaktande av omständigheterna vore oskäligt att döma ut straff. Som dylika omständigheter skall betraktas åtminstone att utlänningen har ett välgrundat trängande behov att på grund av fruktan för förföljelse som avses i 30 § resa från sitt hemland eller det land där han är stadigvarande bosatt.

72 a §

Inrikesministeriets rätt att avgöra ett ärende som hör till den lokala polisen

Inrikesministeriet kan förbehålla sig beslutanderätten i ett ärende som enligt denna lag skall avgöras av den lokala polisen.

73 §

Tillsyn

Inrikesministeriets utlänningscentral och polisen övervakar att denna lag och de stadgandena och bestämmelser som utfärdas med stöd av den iakttas. Också passkontrollanterna övervakar att stadgandena och bestämmelserna om utlänningars inresa och utresa följs. Dessutom övervakar arbetsmyndigheten att gällande författningar och bestämmelser om utlänningars arbete iakttas.

Denna lag träder i kraft den 19 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Denna lag tillämpas även på ärenden som har blivit anhängiga före lagens ikraftträdande.

Inrikesminister *Mauri Pekkarinen*

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i utlänningslagen av den 22 februari 1991 (378/91) 7 §, 11 § 1 mom., 12 § 5 mom., 16 § 4 mom., 18 §, 26 § 1 mom., 31 §, 32 § 1 mom., 34 §, 35 § 1 mom. 3 punkten, 37—39 §§, 40 § 1 mom. 3 punkten, 43 § 1 mom., 47 § 2 mom., 56 § 1 mom., 57 och 58 §§, 61 § 1 mom., 64 § och 73 § 1 mom. samt den finska språkdräkten i 44 § 1 och 2 mom., 45 § 1 mom., 55 § och 62 § 1 mom. samt fogas till 5 § ett nytt 5 mom., till 6 § ett nytt 4 mom., till lagen nya 7 a och 7 b §§, till 13 § ett nytt 5 mom., till 14 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 19 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom. och det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 21 § ett nytt 3 mom., till 29 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 32 § ett nytt 3 mom. samt till lagen nya 53 a, 64 a—64 c § och 72 a §§ som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Främlingspass

Giltighetstiden för ett främlingspass förlängs av den lokala polisen.

6 §

Resedokument för flykting

Giltighetstiden för ett resedokument för flykting förlängs av den lokala polisen.

7 §

Återlämnande av främlingspass och resedokument för flykting

Ett främlingspass och ett resedokument för flykting skall återlämnas till inrikesministeriet när innehavaren har

- 1) blivit finsk medborgare,
- 2) fått ett annat resedokument,
- 3) upphört att vara flykting,
- 4) återvänt till sitt hemland för gott,
- 5) mist sin rätt att vistas i Finland, eller
- 6) avlidit.

7 §

Indragning av främlingspass och resedokument för flykting

Ett främlingspass och ett resedokument för flykting indras när innehavaren

- 1) har fått ett annat resedokument eller visat sig ha ett annat resedokument,
- 2) har upphört att vara flykting,
- 3) har återvänt till sitt hemland för gott, eller
- 4) har flyttat till en annan stat för gott eller mist sin rätt att vistas i Finland.

Ett främlingspass och ett resedokument för flykting kan indras,

- 1) om det har blivit fördärvat eller om anteckningarna i det har ändrats,
- 2) om det har förkommit,
- 3) om det sedan passet eller dokumentet beviljats har framkommit omständigheter som vid prövning av om ett dylikt pass eller dokument

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

kan beviljas uppenbart skulle ha lett till att det hade förvägrats eller

4) om passet eller dokumentet används eller innehas av någon annan än den som det har beviljats.

Beslut om indragning av ett främlingspass eller av ett resedokument för flykting fattas av inrikesministeriet.

7 a §

Förutsättningar för omhändertagande av främlingspass och resedokument för flykting

Främlingspass och resedokument för flykting skall tillvaratas av myndigheten, när beslut om indragning av passet eller dokumentet har fattats.

Ett främlingspass eller resedokument för flykting kan omhändertas tillfälligt innan beslut om indragning har fattats, om passet eller dokumentet har blivit fördärvat eller om anteckningarna i det har ändrats eller om det används av någon annan än den som det har beviljats.

7 b §

Omhändertagande av främlingspass och resedokument för flykting

Främlingspass och resedokument för flykting omhändertas av inrikesministeriet eller på ministeriets begäran av polisen, en passkontrollant eller en finsk beskickning. I de fall som avses i 7 a § 2 mom. får främlingspasset eller resedokumentet även omhändertas av en anhållningsberättigad tjänsteman.

För omhändertagande av främlingspass eller resedokument för flykting kan kroppsvisitation företas.

11 §

Visum

Med visering avses ett inresetillstånd som beviljas en utlänning för turism eller någon därmed jämförbar kortvarig vistelse. Med återkomstvisering avses tillstånd för en utlänning som har erhållit engångsvisum att återkomma till landet.

Med visering avses ett tillstånd eller beslut som ges en utlänning för turism eller någon därmed jämförbar kortvarig vistelse, och som berättigar honom att resa in i Finland och vistas här under förutsättning att han uppfyller de övriga inresevillkoren. Med återkomstvisering avses dock tillstånd för en utlänning att på nytt resa in i landet under giltighetstiden för det engångsvisum som han beviljats.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Olika slags visum

I visumet antecknas den längsta tid som visumet berättigar innehavaren att vistas i landet samt högsta antalet inresor till landet. Visum kan ges högst för den tid som passet gäller.

I visumet antecknas den längsta tid som visumet berättigar innehavaren att vistas i landet samt *i fråga om flergångsvisum dessutom det* högsta antalet inresor till landet *eller att visumet gäller för flera resor*. Visum kan ges högst för den tid som passet gäller.

13 §

Visering

Den lokala polisen kan förlänga giltighetstiden för visum. Giltighetstiden för visum får dock inte ens när den förlängts överstiga de maximitider som avses i 12 §.

14 §

När visum får återkallas och upphör att gälla

I 39 § stadgas om återkallande av visum i samband med ett beslut om avvisning.

16 §

Olika slags uppehållstillstånd

Permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som har vistats i Finland två år utan avbrott, om inte något annat följer av syftet med hans vistelse här eller om det inte finns särskilda skäl som talar mot att tillstånd beviljas.

Permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som *lovligen* har vistats i Finland två år utan avbrott, om inte något annat följer av syftet med hans vistelse här eller om det inte finns särskilda skäl som talar mot att tillstånd beviljas.

18 §

Förutsättningarna för att bevilja uppehållstillstånd utomlands

Tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas, om

1) en nära släkting till utlänningen bor i Finland eller om utlänningen har något annat band till Finland,

Tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas, om

1) en nära släkting till utlänningen bor i Finland eller om utlänningen *är av finsk härkomst* eller har något annat band till Finland,

Gällande lydelse

2) utlänningen kommer att studera vid en läroinrättning i Finland och hans utkomst är tryggad,

3) utlänningen kan beviljas arbetstillstånd eller hans utkomst i Finland annars är tryggad, eller om

4) ett vägande humanitärt skäl eller andra särskilda skäl talar för att tillstånd skall beviljas.

Föreslagen lydelse

2) utlänningen kommer att studera vid en läroinrättning i Finland och hans utkomst är tryggad,

3) utlänningen kan beviljas arbetstillstånd eller hans utkomst i Finland annars är tryggad, eller om

4) ett vägande humanitärt skäl eller andra särskilda skäl talar för att tillstånd skall beviljas.

Statsrådet kan besluta i vilka andra fall uppehållstillstånd kan beviljas utomlands.

19 §

Beviljande av uppehållstillstånd i Finland

 På ansökan av en i Finland bosatt flykting som avses i 35 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller en person som på grund av behov av skydd eller av humanitära skäl fått uppehållstillstånd, kan inrikesministeriet bevilja uppehållstillstånd för dennes familjemedlem som vistas utomlands och avses i 35 § 1 mom. 3, 4 eller 5 punkten.

21 §

Återkallande av uppehållstillstånd

 I 39 § stadgas om återkallande av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd i samband med ett beslut om avvisning.

26 §

Beviljande av arbetstillstånd

Utomlands beviljas arbetstillstånd av de beskickningar som anges i 17 § 1 mom. Beskickningen skall innan tillståndet beviljas inhämta utlåtande av arbetsmyndigheten. Om beskickningen begär utlåtande av inrikesministeriet om ett uppehållstillstånd, inhämtar ministeriet utlåtande av arbetsmyndigheten.

Utomlands beviljas arbetstillstånd av de beskickningar som anges i 17 § 1 mom., om inte hinder föreligger på grund av arbetsmyndighetens ståndpunkt.

29 §

Arbetsgivarens skyldigheter

 Då arbetstagare som är anställda hos en utländsk arbetsgivare arbetar i enterprenad- eller underentreprenadarbete eller som hyrda arbets-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

tagare, tillämpas vad som i 1 och 2 mom. stadgas om arbetsgivarens skyldigheter på den som lämnat entreprenaden eller underentreprenaden eller på den som låter utföra arbetet.

31 §

Uppehållstillstånd på grund av behov av skydd

En utlänning som inte beviljas asyl, men som inte anses kunna återvända tryggt till sitt hemland eller det land där han är stadigvarande bosatt, kan av inrikesministeriet beviljas uppehållstillstånd i Finland på grund av behov av skydd.

En utlänning som inte beviljas asyl, men som inte anses kunna återvända tryggt till sitt hemland eller det land där han är stadigvarande bosatt, kan beviljas uppehållstillstånd i Finland på grund av behov av skydd.

32 §

Asylansökan

Asylansökan skall lämnas till polisen, passkontrollanten, utlänningscentralen eller utlänningsombudsmannen. Om ansökan har lämnats till passkontrollanten eller till utlänningsombudsmannen, skall denne utan djörsmål sända ansökan till utlänningscentralen eller polisen.

Asylansökan skall lämnas till polisen eller passkontrollanten. *Asylansökan innefattar ansökan om uppehållstillstånd.*

Om en utlänning som söker asyl i Finland anländer från ett annat nordiskt land eller från ett land till vilket han med beaktande av 38 § 2 mom. kan sändas tillbaka och det inte finns grunder för att bevilja honom uppehållstillstånd i Finland med beaktande av 20 §, kan ansökan genast avslås.

34 §

Uppenbart ogrundad asylansökan

Konstaterar inrikesministeriet i sitt beslut genom vilket asylansökan avslås att sökande innan han gav in sin ansökan har vistats i ett säkert land som han kan återvända till eller att ansökan annars är uppenbart ogrundad, skall ministeriet av ordföranden eller en vice ordförande i den 56 § nämnda asylnämnden begära utlåtande om ansökan är uppenbart ogrundad eller inte.

Ordföranden eller vice ordföranden skall avge sitt utlåtande i brådskanie ordning. Om ansökan också i utlåtandet anses vara uppenbart ogrundad, får ändring i inrikesministeriets beslut inte sökas genom besvär.

34 §

Asylansökan som behandlas i remissförfarande

Konstaterar inrikesministeriet i sitt beslut genom vilket asylansökan avslås att ansökan är uppenbart ogrundad, skall ministeriet av ordföranden eller en vice ordförande i den i 56 § nämnda asylnämnden begära utlåtande om ansökan är uppenbart ogrundad eller inte.

Ordföranden eller vice ordföranden skall avge sitt utlåtande i brådskanie ordning. Om ansökan också i utlåtandet anses vara uppenbart ogrundad, får ändring i inrikesministeriets beslut om asyl och om uppehållstillstånd som beviljas på grund av behov av skydd inte sökas genom besvär.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

35 §

Flyktingskap

Med flykting avses en utlänning som

3) har uppehållstillstånd och är gift med eller lever i äktenskapsliknande förhållande med en utlänning som avses i 1 eller 2 punkten

Med flykting avses en utlänning som

3) för återförening av familjen har beviljats uppehållstillstånd och är gift med eller lever i äktenskapsliknande förhållande med en utlänning som avses i 1 eller 2 punkten

37 §

Grunder för avvisning

En utlänning får avvisas,

- 1) om han saknar pass, visum eller uppehållstillstånd som krävs för inresa,
- 2) om han inte har arbetstillstånd, när sådant krävs,
- 3) om han vid passkontrollen vägrar lämna nödvändiga upplysningar om sin identitet eller resa,
- 4) om han saknar nödvändiga tillgångar och därför inte kan sköta sin vistelse i Finland och sin hemresa, och om han inte i Finland har en mottagare som svarar för kostnaderna för vistelsen och hemresan,

5) om det med fog kan antas att han kommer att försörja sig på ett oärligt sätt,

6) om det på grund av ett utdömt frihetsstraff eller annars med fog kan antas att han i Finland eller i något annat nordiskt land kommer att begå ett brott för vilket stadgas strängare straff än ett års fängelse, eller

7) om det med hänsyn till hans tidigare verksamhet eller annars med fog kan antas att han i Finland kommer att bedriva sabotage, spioneri, olaglig underrättelseverksamhet eller någon annan verksamhet som äventyrar Finlands förhållanden till en främmande stat.

En utlänning som har meddelats inreseförbud i Finland eller något annat nordiskt land skall avvisas.

En utlänning får avvisas,

- 1) om han saknar pass, visum eller uppehållstillstånd som krävs för inresa,
- 2) om han inte har arbetstillstånd när sådant krävs,
- 3) om han vid passkontrollen vägrar lämna nödvändiga upplysningar om sin identitet eller resa eller om han medvetet lämnar oriktiga upplysningar om dem,

4) om han saknar nödvändiga tillgångar och därför inte kan sköta sin vistelse i Finland och sin hemresa, och om han inte i Finland har en mottagare som svarar för kostnaderna för vistelsen och hemresan,

5) om det med fog kan antas att han kommer att försörja sig på ett oärligt sätt,

6) om det på grund av ett utdömt frihetsstraff eller annars med fog kan antas att han i Finland eller i något annat nordiskt land kommer att begå ett brott för vilket stadgas strängare straff än ett års fängelse, eller

7) om det med hänsyn till hans tidigare verksamhet eller annars med fog kan antas att han i Finland kommer att bedriva sabotage, spioneri, olaglig underrättelseverksamhet eller någon annan verksamhet som äventyrar Finlands förhållanden till en främmande stat.

En utlänning som har meddelats inreseförbud i Finland eller något annat nordiskt land skall avvisas, om han inte beviljas visum eller uppehållstillstånd.

Även en utlänning som har kommit till landet med visum eller med stöd av visumfrihet kan avvisas, om en förlängning av hans vistelse i landet skulle förutsätta uppehållstillstånd men sådant tillstånd inte har beviljats honom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

38 §

Avvisning

Avvisning skall ske utan *dröjsmål* på passkontrollstället eller någon annanstans så snart det har varit möjligt att undersöka om utlänningens inresa kan tillåtas.

Ingen får avvisas till ett område där han kan bli utsatt för omänsklig behandling eller förföljelse som nämns i 30 § eller till ett område från vilket han kan bli sänd till ett sådant område.

Avvisning skall ske så snart det har varit möjligt att *utreda att utlänningens inresa eller vistelse i landet inte kan tillåtas*.

Ingen får avvisas till ett område där han kan bli utsatt för omänsklig behandling eller förföljelse som nämns i 30 § eller till ett område från vilket han kan bli sänt till ett sådant område.

39 §

Beslut om avvisning

Beslut om avvisning fattas av passkontrollmyndigheten enligt inrikesministeriets anvisningar. Har utlänningen ansökt om asyl i Finland, skall beslut om avvisning dock fattas av inrikesministeriet.

Om ett avvisningsärende som behandlas av passkontrollmyndigheten har betydelse för tillämpningen av 37 § i andra liknande fall, får passkontrollmyndigheten hänskjuta saken till inrikesministeriet.

Beslut om avvisning måste fattas inom tre månader från det utlänningen kom till landet. Har utlänningen ansökt om asyl i Finland, får beslutet dock inte fattas förrän asylansökan har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Beslut om avvisning fattas av passkontrollmyndigheten enligt inrikesministeriets anvisningar. *Sker avvisningen med stöd av 37 § 3 mom. eller* har utlänningen ansökt om asyl i Finland, skall beslut om avvisning dock fattas av inrikesministeriet.

Om ett avvisningsärende som behandlas av passkontrollmyndigheten har betydelse för tillämpningen av 37 § i andra liknande fall, får passkontrollmyndigheten hänskjuta saken till inrikesministeriet.

Om den som skall avvisas har visum eller ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som beviljats av en finsk beskickning och avvisningen sker på de grunder som nämns i 37 § 1 eller 2 mom., återkallas visumet eller uppehållstillståndet av den som beslutar om avvisningen.

Beslut om avvisning måste *i de fall som nämns i 37 § 1 och 2 mom.* fattas inom tre månader från det utlänningen kom till landet. Har utlänningen ansökt om asyl i Finland, får beslut *om avvisning* dock inte fattas förrän asylansökan har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

40 §

Utvisningsgrunder

En utlänning får utvisas ur Finland,

En utlänning får utvisas ur Finland,

3) om han har gjort sig skyldig till ett brott för vilket stadgas ett straff om minst ett års fängelse, eller om han upprepade gånger har gjort sig skyldig till brott,

3) om han har gjort sig skyldig till ett brott för vilket stadgas ett *års fängelse eller ett strängare straff*, eller om han upprepade gånger har gjort sig skyldig till brott,

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

43 §

Inreseförbud

I ett utvisningsbeslut får utlänningen meddelas inreseförbud för högst fem år eller tillsvidare.

I ett utvisningsbeslut *och i ett beslut som inrikesministeriet fattat om avvisning* får utlänningen meddelas inreseförbud för högst fem år eller tillsvidare.

47 §

Beslut om förvar

En utlänning som har tagits i förvar skall sändas till en plats som har *reserverats särskilt för ändamålet* eller som annars är lämplig. I fråga om behandlingen av dem som har tagits i förvar gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om behandling av rannsakningsfångar.

En utlänning som har tagits i förvar skall sändas till en plats som är lämplig för ändamålet. I fråga om behandlingen av dem som har tagits i förvar gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om behandling av rannsakningsfångar.

53 a §

Upptagande av signalement

Av en utlänning som har ansökt om asyl eller som enligt vad som har bestämts skall avvisas eller utvisas eller vars identitet är oklar, får en polisman och en passkontrollant ta fingeravtryck, fotografier samt andra signalement för identifiering och registrering.

Signalementen införs i ett register som polisen för. Uppgifterna skall hållas åtskilda från signalementen för personer som är misstänkta för brott. Uppgifterna avförs ur registret när den utlänning som de gäller har erhållit finskt medborgarskap.

Uppgifter som avses i 1 mom. kan för identifiering av en utlänning lämnas ut till en utländsk myndighet med beaktande av vad som stadgas i personregisterlagen (471/87).

56 §

Asylnämnden

I frågor som gäller asyl och flyktingskap som upphör är asylnämnden besvärsinstans. Nämnden arbetar i anslutning till justitieministeriet.

I frågor som gäller asyl, *uppehållstillstånd som på grund av behov av skydd beviljas asylsökande* eller flyktingskap som upphör är asylnämnden besvärsinstans. Nämnden arbetar i anslutning till justitieministeriet.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

57 §

Överklagande av inrikesministeriets beslut om asyl och om när flyktingskap upphör

En utlänning som är missnöjd med inrikesministeriets beslut om asyl eller om när flyktingskap upphör får enligt lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) anföra besvär över beslutet hos asylnämnden inom 14 dagar från det han fick del av beslutet. Om förbud mot att söka ändring i vissa asylbeslut stadgas i 34 §.

En utlänning som är missnöjd med inrikesministeriets beslut om asyl, om *uppehållstillstånd på grund av behov av skydd* eller om när flyktingskap upphör får enligt lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) anföra besvär över beslutet hos asylnämnden inom 30 dagar från det han fick del av beslutet.

Om förbud mot att söka ändring i *vissa asylbeslut och beslut om uppehållstillstånd* stadgas i 34 §. *Besvär får inte heller anföras över ett beslut som inrikesministeriet fattat med stöd av 32 § 2 mom. eller över ett beslut genom vilket det konstaterats att ärendet förfaller på grund av att sökanden har återtagit sin ansökan eller sannolikt har lämnat Finland*

58 §

Överklagande av inrikesministeriets beslut

En utlänning, som anser att inrikesministeriets beslut om avvisning, utvisning, inreseförbud, utreseförbud, återkallande av visum eller uppehållstillstånd eller vägran att bevilja permanent uppehållstillstånd kränker hans rätt, får i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden anföra besvär över beslutet hos högsta förvaltningsdomstolen inom 14 dagar från det han fick del av beslutet. Besvär får dock inte anföras över beslut genom vilka visum eller uppehållstillstånd har återkallats innan utlänningen har kommit till Finland.

En utlänning, som anser att inrikesministeriets beslut om avvisning, utvisning, inreseförbud, utreseförbud, återkallande av *främlingspass, resedokument för flykting*, visum eller uppehållstillstånd eller vägran att bevilja permanent uppehållstillstånd kränker hans rätt, får i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden anföra besvär över beslutet hos högsta förvaltningsdomstolen inom 14 dagar från det han fick del av beslutet. Besvär får dock inte anföras över beslut genom vilka visum eller uppehållstillstånd har återkallats innan utlänningen har kommit till Finland.

61 §

Besvärsförfarandet

Besvärsskriften skall ges in till den myndighet som har meddelat beslutet. Denna skall utan dröjsmål sända in de handlingar som legat till grund för avgörandet med eget utlåtande till besvärmyndigheten. Utomlands får besvärsskriften också ges till en finsk beskickning, som utan dröjsmål skall sända den till besvärmyndigheten. Den som har tagits i förvar får också ge besvärsskriften till förmannen för förvaringsstället eller till anstaltens direktör, som skall sända den vidare till den myndighet som

Besvärsskriften skall ges in till den myndighet som har meddelat beslutet. Denna skall utan dröjsmål sända in de handlingar som legat till grund för avgörandet med eget utlåtande till besvärmyndigheten. *I asylärenden får besvärsskriften även ges in till den lokala polisen.* Utomlands får besvärsskriften också ges till en finsk beskickning, som utan dröjsmål skall sända den till *den myndighet som har fattat beslutet.* Den som har tagits i förvar får också ge besvärsskriften till förmannen för förva-

Gällande lydelse

har meddelat beslutet.

64 §

Utlänningsföreelse av arbetsgivare

En arbetsgivare eller dennes företrädare som anställer eller i sin tjänst håller en utlänning som saknar behövtligt arbetstillstånd skall för *utlänningsföreelse av arbetsgivare* dömas till böter.

Föreslagen lydelse

ringsstället eller till anstaltens direktör, som skall sända den vidare till den myndighet som har fattat beslutet.

64 §

Arbetsstillståndsbrott av arbetsgivare

En arbetsgivare eller dennes företrädare som anställer eller i sin tjänst håller en utlänning som saknar behövtligt arbetstillstånd skall för *arbetsstillståndsbrott av arbetsgivare* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

För arbetsstillståndsbrott döms även en arbetsgivare, som ger ett entreprenad- eller underentreprenadarbete till en arbetsgivare för att utföras av anställda som inte har de arbetstillstånd som krävs.

64 a §

Utlänningsförseelse av arbetsgivare

*En arbetsgivare som ger myndigheterna felaktiga eller vilseledande uppgifter om en utländsk arbetstagares löne- eller anställningsvillkor eller om arbetsuppgifterna och de krav som dessa ställer, skall för *utlänningsförseelse av arbetsgivare* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.*

Arbetsmyndigheten kan bestämma att det är möjligt att under en bestämd tid eller tills vidare inte bevilja arbetstillstånd för arbete hos en arbetsgivare som konstaterats upprepade gånger ha gett sådana felaktiga eller vilseledande uppgifter som avses i 1 mom.

64 b §

Främjande av olovlig inresa

*Den som för att skaffa sig ekonomiskt vinning ordnar inresa till Finland för en utlänning som saknar behövtligt pass, visum, uppehålls- eller arbetstillstånd och den som i nämnda syfte främjar utlänningarnas olovliga inresor genom att sprida felaktiga eller vilseledande uppgifter om hur de behövtliga tillstånden fås eller om arbetsmöjligheterna, skall för *främjande av olovlig inresa* dömas till böter eller fängelse i högst två år.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

64 c §

Brott mot stadgandena om inresa

Den som för in i landet en utlänning som saknar sådant pass, visum eller uppehållstillstånd som fordras för inresa eller vars pass eller visum skäligen borde ha upptäckts vara förfalskat eller att utlänningen inte annars uppfyller villkoren för inresa, skall för brott mot stadgandena om inresa dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Straff behöver inte dömas ut, om det med beaktande av omständigheterna vore oskäligt att döma ut straff. Som dylika omständigheter skall betraktas åtminstone att utlänningen har ett välgrundat trängande behov att på grund av fruktan för förföljelse som avses i 30 § resa från sitt hemland eller det land där han är stadigvarande bosatt.

72 a §

Inrikesministeriets rätt att avgöra ett ärende som hör till den lokala polisen

Inrikesministeriet kan förbehålla sig beslutanderätten i ett ärende som enligt denna lag skall avgöras av den lokala polisen.

73 §

Tillsyn

Inrikesministeriets utlänningscentral och polisen övervakar att denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdas med stöd av den iakttas. Också passkontrollanterna övervakar att stadgandena och bestämmelserna om utlänningars inresa och utresa följs.

Inrikesministeriets utlänningscentral och polisen övervakar att denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdas med stöd av den iakttas. Också passkontrollanterna övervakar att stadgandena och bestämmelserna om utlänningars inresa och utresa följs. Dessutom övervakar arbetsmyndigheten att gällande författningar och bestämmelser om utlänningars arbete iakttas.

Denna lag träder i kraft den

19 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Denna lag tillämpas även på ärenden som har blivit anhängiga före lagens ikraftträdande.
